

Chisalita (AEI): Exista riscul foarte mare ca piata liberalizata sa se transforme într-o piata a furnizorilor destepti

Exista riscul foarte mare ca piata liberalizata sa se transforme într-o piata a furnizorilor destepti, care sa beneficieze indirect de pe urma liberalizarii pietei, sa profite de lipsa informatiilor la nivelul consumatorilor, beneficiind de efectele financiare pe care o astfel de piata le-ar produce, sustine presedintele Asociatiei Energia Inteligenta (AEI), Dumitru Chisalita.

"Piata reliberalizata a gazelor naturale si energiei electrice fara încredere, consumatori informati, încurajati sa intervina, sustinuti sa negocieze, capabili sa analizeze diverse oferte, determinati sa actioneze responsabil, prudent si fara a se lasa constrânsi, nu va fi decât o alta dezamagire pentru poporul român", a afirmat Dumitru Chisalita, citat într-un comunicat al AEI.

Potrivit acestuia, tendinta naturala a firmelor este de a impune un monopol pentru a-si securiza profitul.

"Culegerea de informatii despre piata, client, concurenta etc. înseamna cheltuiala de timp si bani pentru vânzator, întâlnirea vânzatorului cu cumparatorul presupune personal, timp, centre de informare, bani si cel mai "periculos lucru pentru un vânzator" infidelitate. Nici o societate comerciala nu doreste aceste riscuri, dar majoritatea își doresc monopolul. Reglementarile generale si specifice interzic înfiintarea acestor monopoluri (exceptie făcând cele naturale), dar tendinta exista permanent în piata. Liberalizarea pietei de gaze presupune eliminarea pozitiei monopoliste a firmelor care actioneaza în acest domeniu, eliminându-se posibilitatea de a influenta pretul gazelor pe piata prin intermediul unor reguli impuse în piata, dar necesita si informarea adecvata la nivelul consumatorului. Atât timp cât consumatorii nu vor dobândi cunostinte minime specifice care sa permita o apreciere corespunzatoare fata de gazul achizitionat, ei vor ramâne "captivi" si în piata liberalizata.", a adaugat Dumitru Chisalita.

Comisia Europeana a decis, în 3 octombrie 2024, sa initieze o procedura de constatare a neîndeplinirii obligatiilor prin trimiterea unei scrisori de punere în întârziere României pentru limitarea libertatii participantilor la piata de a-si stabili preturile angro ale energiei electrice si gazelor, precum si a exporturilor de gaze.

Potrivit reprezentantilor AEI, chiar daca anuntul este clar, majoritatea mesajelor transmise de reprezentantii institutiilor au fost cât se poate de confuze si extrem de populiste, crescând neîncrederea si îndepartând posibilitatea aparitiei unei pietei libere de gaze si energie electrica în România.

"Mesajele ca UE nu ne obliga la nimic sau ca ne obliga sa eliminam plafonarea preturilor la gaze si energie electrica, sunt la fel de false. Cerinta Comisiei se refera exclusiv la piata angro, fara a exista o cerere concreta privind modul de plafonare a pretului la consumatorul final. Poate sa existe o piata angro libera (asa cum cere Comisia) si un pret plafonat la consumatorul final cu actuala legislatie din România. Ca o astfel de schema nu este în favoarea românului sarac este o alta tema.", se mai precizeaza în comunicat.

Astfel, neinformarea si dezinformarea consumatorului, îl face pe acesta sa nu fie proactiv, subliniaza sursa citata.

"Prima conditie care permite unei firme sa exercite un anumit control asupra pretului este situatia în care consumatorii nu sunt informati sau informarea este imperfecta despre bunul pe care firma îl ofera. Pentru cumparatori, a încerca sa obtina informatii de piata implica pricepere, o cheltuiala de timp, efort etc", se mai mentioneaza în comunicat.

Reprezentantii AEI sustin ca existenta imperfectiunii informatiei printre cumparatori le da posibilitatea

vânzătorilor să introducă și să mențină prețuri diferite pentru oferte similare de gaze.

"Consider că imperfecțiunea informațională joacă un rol mai important în situațiile în care cererea față de bunul respectiv este inelastică în raport cu prețul. Cu cât inelasticitatea este mai mare cu atât cumpărătorul este mai puțin dispus să cheltuiască pentru a obține cel mai bun preț. Un efort mai mic din partea cumpărătorilor va avea ca efect scăderea presiunii exercitate asupra vânzătorilor de a oferi prețuri mici. Neinformarea și dezinformarea consumatorului au stat la baza apariției așa numitelor "Baieti Destepti în energie". Întrucât imperfecțiunea informației este răspândită, este sigur că cumpărătorii vor face greșeli. Una dintre acestea este achiziționarea gazelor bazându-se pe ideea de continuitate și tradiție.", a punctat Chisalita.